

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Ez az ár 2 ft. Félévi 1 ft. 50 kr. Egy év 10 kr.
Gazdasági egyesületi tagoknak és községeknek 2 ft.
Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz
Takács R. István e. pénztárnokhoz intézendők.

Felolvasó szerkesztő: CSORNA JENŐ.

Kiadó lapfajtájados:

A muraszombati gazd. fők-egylet.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztésig közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetési díj: 1 hasábos petitsor egyszeri hirdetésül 10 kr.
többszörli hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegülj 30 kr.
Nyitlított petitsora 25 kr.

Egy elhagyatott egylet.

Ez előtt pár esztendővel a közön-
ség rokonszenvével találkozáva alakult
meg a muraszombati iparos ifjak önké-
pző egylete.

Szívesen látták akkor ugy az első
sorban érdekeltek iparosok, valamint a kö-
zönség többi része is, hogy a fiatal iparos
nemzedék a tanul-évek korlátaiból ki-
szabadulva egyébre is törekszik, mint
felhasználva szabadságát, féktelen du-
hajkodásban, ivásban és kártyában s
egyéb test- és lélekölő szórakozások-
ban vesztegetni el a fiatalág pezsgő
életerejét.

Az egylet megalakult; de ugy lát-
szik csak azért, hogy csakhamar szor-
muru példáját nyújtsa, mikép a kellő
higgadt vezetés hiányában a legüdvö-
sebb intézmény is nemcsak hogy de-
generálódik, de a társadalom veszedel-
mes mértékévé fajulhat.

Az ifju egylet fenállásának második
esztendejében a socialistikus tanok
éretlen magvának csirázató telepévé
degenerálódott.

A vezetők, a kik jó későn észre-
vették végre, hogy árokba megy a sze-
kér, leugrottak róla és sorásra hagy-
ták. A hatóság, erélyesen vágva közbe,
bezáratta az egyletet s a miniszterium
az egylet higgadtabb tagjainak folya-
módására és abbeli ígretére, hogy a

zavargó elemeket kebelükből eltávolit-
ják, kegyelmet adott, s az egylet vo-
vábbi fenállását megengedte.

És mi történt ezután?

Az talán, hogy az iparos osztály,
melyet talán mégis első sorban érde-
kel, hogy milyenek azok az elemek,
melyek előbb-utóbb soraiába jönnek —
felocsudva, féltékenyen örködött volna,
hogy fiatal nemzedéke hasonló társa-
dalom feltorgató aspirációkba bele ne
bonyolódjék; — nem, hanem az előb-
binél még nagyobb közönnyel a gye-
rel-észre bizta a dolgok fejlődését, el-
telve azzal, hogy ő sokkal nagyobb ur,
sem hogy törődök vele, hogy fizetett
emberei a műhelyen kívül mit esni-
álnak.

Hát hiszen igaz az, hogy bombát
még nem dobtak közibénk, meg egy-
hamar talán nem is dobnak, igaz az is,
hogy Muraszombatnak igen nagyot kell
nőni, míg a socialismust mint létét ves-
szélyeztető tényezőt találja magával
szemközt; igaz az is, hogy az iparos
fiatalág, a mely tárgyat nem találó
felpezsdülésében ugyszólván játékot üz
ezekkel a magukban véve veszedelmes
teóriákkal, a mint önálló iparossá vál-
lik (a mint hogy nálunk 99 százalék azzá
válík) maga neveti ki legénykori ostoba
fantomjait, igaz, hogy a feltüggesztés
óta nyilvánosságra legalább nem jutot-

tak oly jelenségek, hogy az egylet ke-
belében socialistikus fészkelődések
volnának — de azóta az egész egylet
pang, a lét és nem lét között ver-
gődik.

Pedig hát nem lehetne az a meg-
becsülhetetlen és erőt, a mi azoknak
az ifjaknak az ereiben pezsgő, valami
okosabb dolog megteremtésére, a mi
nekik késő korukban is becses kincsük
lenne, felhasználni?

Dehogy nem lehetne, csak akarni
kellene; csak nem kellene iparosaink-
nak s értelmiségi osztályunk azon ré-
szének, mely a nép nevelésére s a
népjólt elmozdítására hivatva van,
ezt a dolgot kicsinyleni.

Nem állhatna-e az egylet élére mint
elnök egy tekintélyes iparos?

Nem tehetnék-e meg lelkeszeink,
tanítóiak s mindazok, a kik szívükön
hordják a népevelés s az ország ipari
és kereskedelmi előhaladásának érdekét
s a kiknek Isten a hozzá való tehetséget
megadta, hogy be-be tekintenek ennek
az egyletnek a belételebe s egy-egy felol-
vasással vagy szabad előadással élénkí-
tenék annak beléletét és terelnék egy-
uttal helyes irányba az egylet működését?

Annyszor elmondták már, hogy is-
mételni unalmas is, mikép Magyaror-
szág mindaddig nem lesz modern kul-
túrallam, míg művelt, képzett s öné-

A mi megzavarta.

Ira: Gyarmathy Zsigáné.

I.

Azt kérditek, hogy miért hagytam oda a jö-
vedelmező állományt, hogy miért nem hordom
továbbra is a leveleket.

Ha nem lennénk szemek, rám meredő te-
kintetek, akkor talán... de így nem lehet...
Nos miért néztek úgy össze? Azt hiszitek, nem
látom és nem tudom, nem látok mit tesz az...
Szegény Tonesi megőrült! ezt mondja a ti szeme-
tek... oh én már tudok a szemekből olvasni, s
amíg azt tudom s az emlékezetem ép, addig nem
vagyon örült, akármint is néztek össze. Az én
falumban, tudjátok ott, a kékes ormu Vlegyásza
alatt, volt egy örült... minden faluban van egy
örült, de az nem tudott emlékezni semmire.

Én pedig — hallgassátok csak — mily jól
emlékszem mindnora. Emlékszem arra is, hogy
eleinte mennyire érdekelték a rám irányuló tekint-
etek és szerettem volna minden házbá vidám-
ságot vinni. De az csak ritkán történt és nem tud-
tam, más levehordó vidámabb leveleket hord-
eés?

A legtöbb egyénnél könnyősen vettem a
dolgot: nem az én bajom, nem az én örömem!
De akadtak olyanok is, akik úgy tekintettek rám,
hogy nagyon szerettem volna nekik jó leveleket
vinni... jó, hogy ezáltal már nem látom ezeket

a varázostestélyt, aztán els ömorodó szemeket...
hanem egyet megis látok, akármire tekintek, előbb
azt látom, s csak aztán egyebet...

Ismertetek Erdőstály Tibort? Én ismertem
már kis fiú korában, hiszen egy faluban szület-
tünk és az édes apja éppen akkor adta katonai-
intézetbe a kis urfít, mikor engem ebbe a város-
kába segélyt levélhordónak; mert ez a jószívű ur
minden embert esegélyt valahová. Jó szíve volt
és mégis!... De sorára veszem a dolgobit,
mert nem vagyok én megzavarodva, akármint is
hiszitek ti.

A kis urfírból olyan dőlőcz szép ifju lett,
mint a milyen az én falumban minden legény,
de még annál is szebb. Mikor ide ebbe a városkába
tették, éppen akkor lett főhadnagy és a két esil-
gánál csak a két szeme ragyogott fényesebben...
oh istenem, azok a szemek!

A terneke pedig olyan volt, mint az a sudar
jegénye, no tudjátok, ott a falumban a kovács-
műhely előtt. Hát tehetek-e én arról, hogy min-
den a mi szép és jó volt ezen az áldott főhad-
nagyon, az mind ahhoz hasonlított, ami odalaha
van? Még a kanapáján terjeszkedő nagy medve
is mutha csak Vlegyásza alatti barlangban szü-
letett volna... aztán a levelek — az a temény-
telen sok levél a mit kapott — mind olyan il-
latu volt mint a mi mezőink kaszálás után.

Mindég bőkezű volt hozzám és piros ajkai
mosolygva bökdeztek: — „Nos, Jancsi, hát van
még”, aztán nem is vette számba azokat a vi-
ragillatú leveleket, ugy a vállán keresztül dobálta
sík fényes asztalra. A pénzés leveleket sem
vette móhóu, mint más fiatal katoná, hanem azo-

kat mégsem dobta a vállán keresztül a fényes
asztalra; boglyírta a foszes nadrágja zsebbe.

Gyakran megessét, hogy pezsgővel kínált, de
ti nem ismeritek a pezsgőt... ránevés olyan az,
mint a mi papuk kaszálója a forrás dőlben,
mikor a nap bele tűz és a gyöngyöző habokat
szinaranyra fényesíti. Az édességhez pedig csak
az anyánk tejét hasonlíthatom. Fiatal tiszt urak-
kal kártyáztott akkor, midőn a tüzes habból nem
kelem is juttatott. Be gyönyörű volt ilyenkor, jó
kedv csillámlott a szemében és szép arca majd
kicsattant az ifju rév lüktetésétől. Soha senkik
nem szerettem úgy, mint ezt a drága gyönyörű
főhadnagyot s mikor azt hallottam, hogy sokat
veszt, mindég úgy éreztem, mint ha a szívembe
szartak volna; de aztán arra gondoltam, hogy
nem is lehet az ember mindenben szerencsés s az
megvigasztalt.

II.

Ugy tetszett nekem, hogy az utóbbi időben
mutha nem nézte volna olyan nyugodtan a le-
veleket, s míg a rév-illatukat felre dobálta, fűr-
kőzve tekintett a kezemre; mást várt: kitalál-
tam, hogy öt pecétest várt. Ez így ment két hé-
ven keresztül és ekkor rám is elragadt a heven
varkozás. Sorongva léptem a postára s kedvet
éreztem látni a postást, ha még sem ad pénzés-
levelet. De aztán meggondoltam a dolgot és egész
haragom az öreg nagyságos ur ellen fordult, olyan
dühös voltam rá, mutha nem is ő juttatott volna
kenyérhez... hát miért is tette! Ebből a ke-
nyérből születtek az a tekintet... no, ugy-e, most
ti is látjátok, amiut rám mered? Ott van ni!

zetes iparos osztálya nem lesz s a gyakorlatban mégis ázsiai nemtörődömséggel viseltetünk iparos osztályunk fejlődése iránt.

Nem jól van ez így.

A törvény gondoskodik az iparosanoncz iskoláztatásáról, gondoskodik róla, hogy ne a lábszíjj, meg a rőfnek boldogabb vége legyen az egyetlen nevelő eszköze, a társadalomnak kötelessége gondoskodni, hogy mikor az állam gondoskodása megszűnik, akkor ne válják az a még fiatal kedély romlott elvekné, nyakatekert tanoknak vagy erkölteselenségekné melegágyává.

Azért ajánljuk figyelmébe iparosainknak, lelkészeinknek, tanítóinknak s minden a közjóért lelkesülő egyéneknek városunknak legelhagyatottabb egyletét, a muraszombati iparos-ifjak önképző körét. (Sz.)

A jutalom.

Napjainkban, a midőn mint undok férgek a hullát, — úgy lépik el a különböző ellenségek édes hazánk földjét: a midőn a hazafias ritkává s többnyire csak külsőségeiben megnyilatkozó frázissá kezd aláslyedni: jöleső örömmel mentem arra az ünnepélyre, a melyen a magyar dal tíz éves meghonosodását ünnepelte e mi vidékünkön.

Nem vártam sokat! Nem fegyvereztem fel sem szememet a tudakosság ósdi pápaszemével, sem kezem a kéréhelhetlen kritika éles buccszével, mert elvem az, hogy a muraszombati dal-egyesület közvetlen célját az által is betölti, magának létjogosultságot már avval is szerez, ha magyar hazafias tartalmu dalok betanulása és nyilvános előadása által meghonosítja és terjeszti a dalokban megnyilatkozó nemzeti érzést és tőszgyökéres magyar gondolkodásmódot.

Népünknek tagadhatatlan nagy hajlama és nem kicsinytelő képessége van a dalolásra. De hogy képességét érvényesíthesse, tápot kell neki szolgáltatni.

Eredeti vend dalak mincenen. Lakodalmaiban s mulatságokban stájer eredetű, buccsujárásokra emlékeztető melancholikus színezetű dalokban adnak kifejezést örömeiknek; azonban újabb időben mind gyakrabban hallható ugy az utczán, mint a korszakban a stájer mellett a magyar dal is.

Kinek köszönhető ez a haladás, most nem kutatom, de feleltem mint örvéndetes ténynt, mert az az egy bizonyos, hogy semmi sem képes egy népet ugy összfórasztani, semmivel sem lehet a nemzeti eszmének oly könnyen, mintegy játszva propagandát csinálni, mint a dal által, a melyben majd a viharos mult dicső alakjai lelkesedésre, majd közösen kiállott szenvedések tompa bánatra

Arra biztattak, hogy csak folytassam, jólván, folytatam, hiszen mindenre emlékszem... csak az örültek nem emlékeznek... Levél ísmét volt egy egész halom, mindenféle halvány szűnő és retülölatu, mind afele asszonyirás; nem is levélhirdő, ki fűstélt meg nem ismeri, hogy fiatal, vagy öreg asszonyt van-e a levél... Főhadnagykorban nem írnak vén asszonyok. Nehéz szívvel közelegtem a főhadnagy szép lakása felé. Az ablakban állt és amint elhaladtam előtte, olyan varakozás, olyan reményteljes pillantást vetett rám, hogy a vérem megfagyott tőle és hajlandóságot éreztem az elfutásra; de aztán csak beléptem. Visszafordult az ablaktól s mig néhány lépést tett felé, tekintete valóságos rimánkodást fejezett ki, aztán a bizalom s jószág ragyogott szép szemében — éppen így ragyog a mi kék egünk, naplement előtt, tudjátok, ott a fenyvesek felett? Csak így ott, abban a kékségben a ragyogáson kívül nincs egyéb; de az ő tekintetében minden volt: reménykődő, sorsogó, bizató, széval ott volt az egész szíve. És ebben a pillanatban minden töltve nélküli oda ottam volna az életemet egy öt pecsétes levéllyel!

Vontatva szedegtettem elő azokat az utálatos karcu leveleket. A kezemet nézte, aztán ísmét a szemembe tekintett:

hangolják érzelmeinket, s a közös öröm, közös bánat egyesíti törekvéseinket.

Nemes idealismus és hevülő nemzeti érzés hozta létre tíz évvel ezelőtt azt a nagyon is hasznos egyesületet, mely február 2-án ünnepelte szerény működésének tíz éves jubileumát, értem a muraszombati dal-egyesületet.

Ha a tíz éves zárkónél, a sok kellemetlenség, anyagi és szellemi küzdelem környezte dal-egylet tagjai a jutalom után kérdés-köndönek, azt is megtalálják abban a boldogító érzésben, hogy a mindenfelől ellenségektől győttör magyar hazának iparkodó szerény tehetségük szerint hasznos szolgálatot teljesíteni.

Ez képezi számukra, önzetlen fáradozásáikért a jutalom hervadhatlan koszoruját.

E koszorúhoz akarok én is egy levelet-kötői, a midőn néhány sorban megörökíteni kívánom a dal-egyesület f. évi február 2-án rendezett jubileumi dalestélyét.

*

Bizonyos félelemmel határozta el a dal-egylet jubileuma megünnpését!

Félelmét okadatoita nemcsak azon körülménnyel, hogy a működő tagok kis száma miatt képtelennek hitte magát egy jubileumi tárgyszorozat méltó kitölésére; hanem azon aggodalommal is, hogy a színészek hosszas itt időzése folytán a művészzel kielégített publikum nem fogja őket kellő pártfogásban részesíteni.

De örömmel legyen megjegyezve, félelmök mindkét irányban alaptalan volt!

A programm Mártony László e. karmester által komponált rövidke egyleti jelige előadásával kezdődött. Ezt követte az e lap mult heti számában már közölt Csorna Jenő e. elnök „Prolog”-jának Csorna Jenőné urnó által való elszavallása.

Szavalló bátor felépése, könnyed actiója és helyes felfogása általános elismerést vivott ki, s a hálás közönség élénk tapssal jutalmazta a nálunk még szokatlan vállalkozást.

Ezután pihenés nélkül énekelte a daloskar egymás után a „Hazánk” és „Hajósdal” című darabokat; majd meg Takács R. István olvasta fel érdekes „Visszapillantás”-át a dal-és zene-egylet tíz éves multjára. Menyinyi küzdelem e rövid évek alatt s mily sok tanulság azokban!

Igen helyesen mutatott rá szerző a legfőbb tanulságra, t. i. arra, hogy a dal-egyletnek nem szabad elzárkózott kaszót alkotni, hanem egyesíteni kell magában mindazon tisztességes elemeket, a kiket Isten képesített a dalolásra.

Hogy az egyesület czímében díszelő „zene-egylet” is megtartsa jubileumát, elővették ezután ők is a jobb idők óta phantetett hangszereiket, s huztak kedvvel és tudással — a német fűnek valókát.

Jaj, de a publikum szemét nem lehetett ám ezzel kiszúrni, oda is kiállott nekik egy ós kurucz: „hadd halljunk egy csárdást!”

— Mas únes?

Ilyen hangot még soha sem hallottam; meglágyította volna az meg a követ is. Rettogettem, mondtam, hogy — únes, mire olyan halovány lett, mint a rektorú kertjében a sárga róza — a szép ragyogó tekintetében iszonyu szenvedés villant: a szivembe nyíllalolt és az ajtó felé fordultam. Mikor éppen kiléptem volna, a főhadnagy a vállamat érintette és azon keresztül nyulva, csuszatótt a kezembe egy öt forintot.

Én istenem, mennyi pénzt várhat az, a kinek öt forint nem is pénz!

Végre, másnap reggel megjött az öt pecsétes levél. Könyvebűlten sóhajtottam. Csak hogy itt vagy valahára! Es rohantam. Így még soha sem futottam!

— Főhadnagy ur! Főhadnagy ur! Itt a sok pénz! kiállottam, megfellekőzve minden illendő-ségről. A főhadnagy a diványon feküdt, szép fűkisső hatra szegődött a nagy medve bogzatos nyakán. Alszik. Hozzáléptem... Na, de aztán most már csak ti is latjátok azt a tekintetét? Nézzétek, nézzétek, mit mered rám elférvölözött fényével és azt mondja — Elkéstél!

Oh, istenem pedig hogy rohantam... ha azt megtudhatná valahogy, akkor még sem a zuzna rám így!

Közóhajra aztán lett ez is. És kell-e a magyarnak ennél több!

A lelkesedés és feszelen jókedv meghonosult attól fogva a terebben, az ezután az énekkar által előadott „Népdalok”-at megismételtették, ugy szinte a msor legnagyobb érdeklődéssel vart számát a „Posta az erdőn” czíműt is. Ez ebbe beszótt postakürt-szólló lágyan behelgő hangja megnyerte és lefegyverezte még a legkritikusabb lelkeket is.

De a hosszu msor kifárasztotta a daloskát, az utóljára előadott „Rajta előre” indu’óban az amogy is gyenge első tenor nagyon bágyadt volt. I t volt az ideje a felfrissülésnek, kezdődött a tánc! És tartott nagyon vigan kivilágos kivríradtig, a mivel ilyen ködös, zimankós februáriusi napon ugy hiszem, elég van mondva.

A mulatságon a következőket láttuk: Asszonyok: B. rke Mihályné, Csorna Jenőné, Csaplovits Ferenczné, Kocsvara Istvánné, Kolossa Józsefné, Kovács Istvánné, Gondos Márkné, Gyóffy Béláné, Fiszvár Józsefné, Meixner Mátýasné, Mintsek G. spárné, Hoffmann Manóné, Pollák Pongráczné, Böcs Bélané, Fa-chinger Győzőné, dr. Prugberger Vinczéné, Rumpel Miklósné, Schweinhámer Jánosné, Moretzky Simonné, S. eredy Győzőné, Tóth Miklósné, Tomka Adólcé s. b. Leányok: Mintsek nővérek, Szincz nővérek, Schweinhámer Irma, Sinkovich Paula, Berger Berta, Kolossa Irma, Szókal Irma, Kropff Fáni, Zelkó Mariska, Steindl Hermína stb.

Gazdasági emlékeztető.

Február.

Épületek, istállók, udvar.

Teendők nagyjából ugyanazok, mint az előbbi hónapban, csak hogy mák ekkor erőteljesebben tápláljuk az igaz jószágot, hogy a későbbön álló tavasi munkákra teljes erőben lehessünk.

Szántóföld, rét.

Itt is ugy járunk el, mint január hónapban, kivéve ha a tavasi időjárás korán beköszönt, mert akkor e hó végén már hozzáfognak a mák, tavasi rozsa, árpa s zab vetéséhez is.

Kert, gyümölcsös, szőlő, pincze.

Enyhe időjárás esetén földmunkálatokat folytathatjuk s melegebb fekvésű talajban a murok, petrezselyem, spenót, pasztnák, mák, pár-és vörshagyma, sóska, borsó, tavasi saláta és kel magyait is elvetethjük, a foghagyma gerezdeit eldugdoshatjuk. A zsályati mentát, kakukfűvet, izsápot, gyóksárjak elköntítése által szaporíthatjuk. A dinnye, a tök, ugorka üdészetét e hó végén megkezdhetjük. Ugyancsak ez időtájt a csontárgyűmölcs fak idomó nyereség antletését megkezdhetjük, az alsógalyak s dugványveszők szedését, ha csak lehet, befejezük. A fák, valamint amerikai vesszők kézben való oltásához is hozzáfoghatunk. A borok befjésését befejezzük, a töltő-gézt folytatjuk, a különböző borokat összeháza-tjuk, az üres hordókat kiké-nezzük. A burgonyás pinczét jó idővel szellőztetjük, a burgonyát átrakjuk s a vetni valót kiválogatjuk.

Méhes.

Itt a mult hóra nézve elmondottakat tartjuk szem előtt. Ha állandó meleg idők állana be és a hó is elolvad, akkor tisztulási kirepülést engedünk méheinknek s egyuttal a kasok alján összegyűlt téli szemetet is el-tisztítjuk.

Helyi és vidéki hírek.

— Kérjük lapunk igen tisztelt előfizetőit, sziveskedjenek az előfizetéseket mielőbb megújítani, valamint hátralékaikat kielégíteni, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

A KIADÓHIVATAL.

— Jótékony adakozás. A „Muraszombati Takarékpénztár” a muraszombati áll. el. újra-

iskola szegény tanulóinak segélyezésére ismét 40 frtot kegyeskedett adományozni. Ezen nemes és elfelejtethető jó tetteire fogadják a nevezett takarékpénztár a segélyezett tanulókat, úgy ezek szállói, valamint az illető iskola tanítói részéről is ezenel nyilvánítt hálás köszönetet.

Az igazgatóság.

— **Nyilvános köszönet.** A muraszombati takarékpénztár szegény gyermekek felségelyezésére 40 frtot volt kegyes juttatni a muraszombati év iskolának, amiért fogadják a fentnevezett takarékpénztár az iskolások förr közzönetet.

— **Köszönet.** A „muraszombati takarékpénztár” tek közgyűlése kegyes volt a „muraszombati jótékony-keresztény nőegyletnek” 25 forintot ajándékozni, miért is fogadják ezenel az egyet leghálásabb köszönetet.

Muraszombat, 1895. évi február 9-én.

A választmány.

— **Köszönet.** A muraszombati takarékpénztár a „Magyarosított s közművelődési szakosztály” nak 10 frtot adományozott, melyért fogadják a szakosztály nevében leghálásabb köszönetem

Tukács R István, elnök.

— **A muraszombati ízr. nőegylet** nevében a „Muraszombati takarékpénztár”-nak hálás köszönetemet fejezem ki, a menyiben egyes volt egytelünk részére 15 frtot adományozni.

Arvai Mathildé,

az ízr. nőegylet elnöke.

— **Vasuti előmunkálati engedély.** A kereskedelmiügyi miniszter Mandel Pál orsz. képviselőnek és Hajas Mihály alsó-lendvai ügyvédnek Nagy-Kanizsa állomástól Alsó-Lendvára, — Bathányi Tivadár gróf orsz. képviselő és érdektársainak Alsó-Lendva állomástól Regede felé az ország határáig az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **A muraszombati kisedővő** ismét megnyit a nagy s m. t. szülők értesítettnek, hogy gyermekeiket a kisedővőda helyiségében beiratbathatják.

A választmány.

— **Gyümölcsfa-telep.** A muraszombati gazdasági nőegylet által Tótkomlóra létesített gyümölcsfa telep részére a Ntt. földművelésügyi miniszterium 250 db arnyafát, 10,000 db csemetét és 100 frt subventiot adományozott s ezzel a nevezett gyümölcsfa-telepek jelentékeny lendületet adott.

— **A muraszombati dal-és zeneegylet** f. hó 2-án tartott jubilárius ünnepélyen belépti díjakból befolyt 75 frt 50 kr., beklédések felülfizetéséből 28 frt 50 kr., összesen 104 frt, kiadás (meghívók, zene, díszítés stb.) 53 frt 32 kr., maradt tiszta jövedelem 50 frt 68 kr., mely összeg egyteli alapokba címen takarékpénztárba helyeztetett. Felülfizettek: Arvai Henrik 1 frt 50 kr., Berke Mihály 1 frt 44 kr., Csorna Jenőné, Böles Béla, Heisig Ferencz, Hoffmann Manó, Kocsvara István, Mintsek Gáspár, Dr. Steuer Lajos (Vizlendva), Czelezer Antal, Kolossa József egyenkint 1 frt Bodnár András, Fasching Győző, Fodor Benő, dr. Geiger Vilmos, Horváth Jenő, Hunyady Sándor, Kovács István, Obál Mihály (Hiddegkut), Oesterreicher Adolf (Pa Métnyek), dr. Prugberger Vincze, Réh János és Saáry József egyenként 50 kr., Csaplovits Ferencz (Márkus-háza) 40 kr., Fliszár János (Bodóhegy), Gondos Márk és Schönheint Lipót egyenként 30 kr. Halbarth Henrik 20 kr. Beklédettök: Kovács Mátyás (Vizlendva) 1 frt 01 kr., Bács János, Horváth Lajos (Battányd), Köhler János, Krausz Miksa, Leitner József, Slankovits János (Ótótáza), Vratartits Iván (Kis-Szombat) és Vogler József (Széchytelek) egyenként 1 frtot. Fogadják a szives adakozók, valamint azok, akik megjelenésükkel egytelunk iránt való érdeklődésüknek és rokonszenyünknek jelet adtak s emlékünneplényük szép sikereiben részesek voltak — hálás köszönetünk.

A rendezőség.

— **Dr. Geiger Vilmos** kör-és kórházi másodorvos folyó hó 12-től 22-ig szabadságidőt nyerőn, ezen idő alatt őt Dr. Czippott Zoltán járárorvos fogja helyettesíteni.

— **A farsang finaleja.** A muraszombati casino könyvtára javára 1895. február hó 23-án a Most-féle vendéglő nagytérmben saját rendezőségnek fedezete alatt zártkörű, tánczosal összekötött farsangjelmezős-tréfa-estélyt rendez. Beléptidj: személyenként 2 kor. Felülfizetés költséget fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté esti 8 órakor. Figyelemztetés: A n. é. közönség kérietik, saját érdekében a következő rendezésabályok betartására: 1. fejezet. 1. §. Őhajszandó a jelmezőben való megjelenés, azonban az anélkül megjelenők is szivesen látatnak, mégis ha az alábbi §§-okban meghatározott rendezésabályok ellen vétének, kétszeres bírsággal sújthatók. 2. §. Tilos igazolvány nélkül ki-bejárni, — igazolványok 10 fillérrel a rendőrnélkél kaphatók. 3. §. Tilos kosarat adni. 4. §. Tilos taradástok szünbeleni. 5. §. Tilos felédkenységűből vagy szórakoztatásból úgyzerre két tánczossal foglalkozni. 6. §. Tilos a franciánegyesben hibázni vagy zűrvázzal okozni. 7. §. Kötélen mindenki magát esti 10 óráig eljegyyezni és legkésőbb éjféltől 1 óráig a házasságot polgári uton megkötöti. 8. §. Tilos

jegygyűrik nélkül egybekelni. 9. §. Tilos a több-szóri eljegyves úgy p. többújesség. 10. §. Kötélen-s a házassulandó felek a m. kir. szüvözödbelen egy-egy szivet vásárolni. 11. §. A sziv a hatón hordozandó. 12. §. Scigornon utas a rendőrtöké bármivel is megvesztegetni. 13. §. A kísérlet büntető. 14. §. Lopni, rabolni, egyáltalán nem szabad. 15. §. A megbízottak az estélyen megjeleni tartoznak. 11. fejezet. 1. §. Az 1. fejezet 1—14. §. áiban meghatározottak ellen vétők 5—60 perczig tartó elzárással vagy 1—100 fillér pénz-bírsággal sújthatnak. 2. §. Az itéletet a rendőrkapitány mondja ki. 3. §. Felb-bzés ki van zárva. 4. §. Az elzárás a tereb-n felállított zarkabban hajtatik végre. 5. §. A 15. §. figyelmen kívül hálása 2 korona bírságot von maga után. Kélt Muraszombatan, 1895. február 5-én, a rendőri tanácsból: Dr. Czippott Zoltán, rendőrkapitány, Bodnár András, Böles Béla, Czenderék István, Fasching Viktor, Fodor Benő, Heisig Ferencz, Horváth Kálmán, Malyusz Egyed, Ifj. Most Rudolf, Dr. Prugberger Vincze, Sinkovich Kálmán, Zalkó Elek, rendőrtanácsosok. A mulatság nagyon látogatottnak ígérkezik.

— **Meghívó.** A murapétrőcz-bírszéki önk. tüztölő-gyület 1895. évi február hó 17-én Kőhidán (Gederőcz) a Sparas Ferencz-fele vendéglőben jótékonyezeli zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj: 30 kr., családijegy 50 kr. Kezdeté 4 órakor. Felülfizetésnek köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Eber éjjeli órák.** Muraszombat személy-és vagyonbiztonsága, úgy tűzbiztonsága megóvásának gondja a f. hó 6-án este Titán Miklós, Polák János és Pors György polgártársaink vállaira nehezedett. El is indultak ok hivatalos utjokra dagadó kötelességvettel. A mint mennek megdelegelnek figyelve minden gyanus mozzanatra, a közep utca közepén közszendárgo hangok ütök meg füleiket. Nosza rajta, be is térnek rögton. Hát biz ottan vég muzsika, pohár-éngés járta, mert hogy éppen lakodalmat titek. Hol is lehetne a közrend letemetenyének szebb feladata, mint itt, a hol jó bortól, tüzes szemektől legegőbb eshetik kár a rendben s gyuladhat lángra valami. Így gondolkodtak ok is es ott maradtak. Azaltal az ügyeletes rendőr tüvé tette ertük a várost. De bizony nem birt az ő törvényes támaszaira reá találni sehol. Elbusulva tert meg az ortányára. Hát a mint ott elmélkednek egyedülülölősságn, nagyon rajból nyilik be az ajtó s a 3 kötelesség-tudó ferfü uti sone jeleni, hogy „rendben van minden” — ezt különben jelentés nélkül is elhítte volna a rendőr, mert mind a 3 áldozata a hivatásnak odaterült elmbé egész hosszabban végig a padlón s csak vesztőlől csuklások árulta el, hogy eniek. — A mint halljuk, a közsegi előjáróság a buzgó férfiakat megérdemelt kitüntetés végett a hatósághoz betertesztette.

— **Sajtóhiba.** Lapunk m. számának tárczában az emléksorok első versének 8-ik sorában „alatt” helyett „alant” olvasandó; a „Visszapillantás”-ban pedig a 2-ik hasáb utolsó bekezdésében 1894 helyett 1884-nek kell állania.

— **Tüz.** Murafüzsen, Rajbar József háza és gazdasági épületei f. hó 3-án, eddig ismeretlen okból, leégtek. Eléggett a tulajdonosnak gabona és takarmány készlete is.

— **Felhívás.** Miután visszavonhatatlannal elhatározott, hogy a mill-niumi kiállítás a jövő 1896. évben megtartatik s annak sikere érdekében a bejelentések mielőbb eszközlendők, a fizikai idő hiányzik, hogy minden egyes gazdaltársunk külön levélben keressék meg a kiállítás részvételé érdekében, a legnagyobb nyilvánosságot válsztottuk, hogy gazdaltársainkat a reánk bízott csoport (VI. csoport, I. alcsoport B. osztály traggaszerek) részvétel iránt tájékozzuk és a kiállítás tárgyakra felhívjuk. Mind-nem előtt kerjük, hogy a szükséges felvilágosítókért és a bejelentési ívekért a főcsoport elnökségehez (Budapest, II. ker. fő-ut. 6. sz. III. emelet) forduljanak, valamint kiállítás szándékukat a bejelentő-ív kiküldésével legkésőbb f. év március hó 10-diki nyilvánítsák. Kiallíthatók, trágya és kompost-telepek mintában vagy rajzban leírassal és költségvetéssel együtt, valamint a trágya kezelési módja, az így szerzett tapasztalatok és elért eredmények. Ehez tartozik, ha a trágyakezelésekhez az istáll. lóháza vagy a telep-neművelő szerek alkalmazása. Az ez által elért eredmények graphikai táblázatokban tüntetendők fel. Az emberi őrülék alkalmazás módjai. Az ez által elért termés eredmények graphikai rajzokban állítandók ki. A marhavér s egyéb városi hulladékok alkalmazási és kezelési módja és az elért eredmény graphikai rajzban feltüntetve mutatandó be. — Sántegy a koncentrált marha vagy sertés trágya alkalmazása és az elért eredmény ugyanígy módon. Kiallítható állványban minden a trágyaszással és a multrágák alkalmazással a gabonafélék, takarmányemlék s egyéb culturnövények termesztésben elért eredmények, akár a terménynek egész növényzetben, vagy magvaiban, fényképezésű felvételekben, vagy világosan szemléltető graphikai görbékben, vagy bármily más ábrázolási mód szerint készült oly táblákban, melyek az egyszerűsen elfogadott zsinok-

kel ábrázolják a négy főnövény táp zrt. m.: nitrogén = fekete, phosphorsav = sarga, kali = vörös, mész = kék színben. A magvakból legfeljebb 5 klg., a takarmányfélékből és egyéb növényzetekből kevés helyet foglaló kétévűek állítandók ki. Budapest, 1895. február 5-án. Hazaifni üdvözlettel H-rényi Gothárd Sándor s. k., Baranyay István s. k., csoport-biztosok.

— **A „Magyar Csafádi Lapok”-at** ajánljuk olvasónk figyelmébe. A „Magyar Csafádi Lapok” egyike a legértelmesebb képes lapoknak s gazdasági-apolni részén kivül állandó rovatai: Egészség, háztartás, kertészet, divat, gyermekoktatás, egyveleg, talányok, társalgó-terem. Ha még tekintibe vesszünk díszes kiállítását és oleds árát, bátran mondhatjuk, hogy e lap a legnagyobb mérvű elterjedésre számíthat. A „Magyar Csafádi Lapok” előfizetési ára negyedezre 1 frt. Megrendelhető a kiáddhivatalban: Budapest, Práter-utca 19. sz.

— **Heremagyan plombázása.** A budapesti m. királyi állami magvaszálló állomás az 1894/1895. időnyben f. évi január hó 16-ig az alább megnevezett magkeszedők és termelők számára a következő mennyiségű vetőmagvakat plombozta le: Luczerna Lőhere Össz. métermáza

Mauthner Ödön, Budapest	1005	900	1905
Haldek Ignacz, „	160	115	275
Ullmann Karoly, „	92	155	247
Magy. mezőg.-szöv., „	107	133	240
Kramer Lpót, „	138	83	221
Bímel és Fia „	—	214	218
Gróf Teleki Arvéd, Brassó	—	178	174
Lederer Testvérek, T.-Kürt	2	156	158
Deutsch Gyula, Budapest	100	—	100
Szávozt Alfonz, „	64	—	64
Frommer A. H. utóda, Bpest	46	—	46
Nöthling Vilmos, „	17	19	36

Összesen 1731 1953 3684

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása.) A külföldi forgalomban a m. hét lefolyása alatt különböző változás nem történt. Az erre vonatkozó jelentések szerint a magyar és orosz termés löheréből a mennyi a kivüti részére átengedhető volt, elszállítatott. Az amerikai jégyszek névleg megmaradtak, a kínaiat gyengébb lett. A beföldi forgalomban gazdák részéről a fűerdekek csakis jobb minőségű löhere és luczerna felé irányul, minék következtében közép-, de különösen gyengébb minőségűeknél, a mult hetiekhez viszonyítva árhanyságú állott be. Takarmányrépámag nagyon is különböző áron lesz kívánva, de a jégyszek mérvadó alapját mégis csak a minőség képezi, olykép hogy a mag a betakarítás idején volt gyakori esősekek által szenvedette-e, ha igen mily mértékben. Bükknövények meglehetősen kelendőse van, míg baltacimre még kérdés sem jön.

Jégyszek 100 kilónként Budapesten:
Lőhere, bányati 55—62 frt
Lőhere, tiszavideki 63—68 frt
Lőhere, ordelyi 55—68 frt
Tavaszi búkköny 6.80—7 frt
Baltacim 11—11½ frt

Vegyes hírek.

A megyebéli.

— **Vasvármegye törvényhatósági bizottsága**nak f. hó 4-én tartott közgyűlésén felvolastott szent-mártoni Radó Kálmán v. b. t. tanácsos távozó főispán bucsuzó-levele, mire a törvényhatóság Rohrer László indványára legmelyebb fájdalmat és sajnálatot fejezte ki ő nagyméltósága távozása fölött. Ugyanezen gyűlésen a muraszombati körház választmány-tagjára boldogult Horváth helyett Kovács István evang. lelkész választott meg; a belügyminiszter által engedélyezett 3 új szolgabíró a muraszombati, szent-gothárdi, felső-óri szolgabíróskághoz, az 5 irnok a kis-czelli, szombathelyi, vasvári, nemet ujvári és körmendi szolgabíróskághoz beosztottak s ezen állások rendezéséért a kormányknak köszönet szavaztatott.

— **A Vasvármegye gazdasági egyesület** f. hó 4-iki közgyűlésén az egyet elnökévé egyhangyalan nagy lelkesedéssel szent-mártoni Radó Kálmán ő nagyméltósága választott meg.

— **Berzsenyi béi Szent-Gothárdon.** A szent-gothárdi nőegylet a Szombathely felállítandó Berzsenyi szobor-alap javára B. Roszner József szül. gróf Zichy Karolina és gróf Kornis Émilné szül. gróf Zichy Ilona vednöksége alatt Szt-Gothárdon 1895. évi február 16-án a Korona szálló termeiben táncszestélyt rendez.

A hazabéli.

— **A Kis Czell.** Kapuvár-párndorfi vasút központi bizottsága b. Berg Gusztáv elnöke alatt február 3-án a kapuvári várkastélyban értekezletet tartott s a törzsrészenyének jegyzését megkezdette. A vármegye részéről is nagyob segély van kiállításba helyezés.

— **Budapesti fő-és szekérváros** f. hó 6-iki közgyűlésen a tanácsnak a Margitsziget megyétele tárgyában előterjesztett javaslatát szótöbbséggel elvetette s így e gyönyörű sziget nem lesz a főváros tulajdona.

